

Energija i ekonomika

NISKE CIJENE NAFTE U ENERGETIKU VRAĆAJU NEIZVJESNOST TRŽIŠTA

■ prof. dr. sc. Igor DEKANIĆ, dipl. ing.

Poremećaji na energetske tržištima događaju se neočekivano, a slično je i s pojavom krupnih ekonomskih kriza. To pokazuje kako su ekonomske osnove suvremenog globaliziranog tržišta toliko složene da se pojave počnu uočavati tek kad poremećaj pokaže prave uzroke.

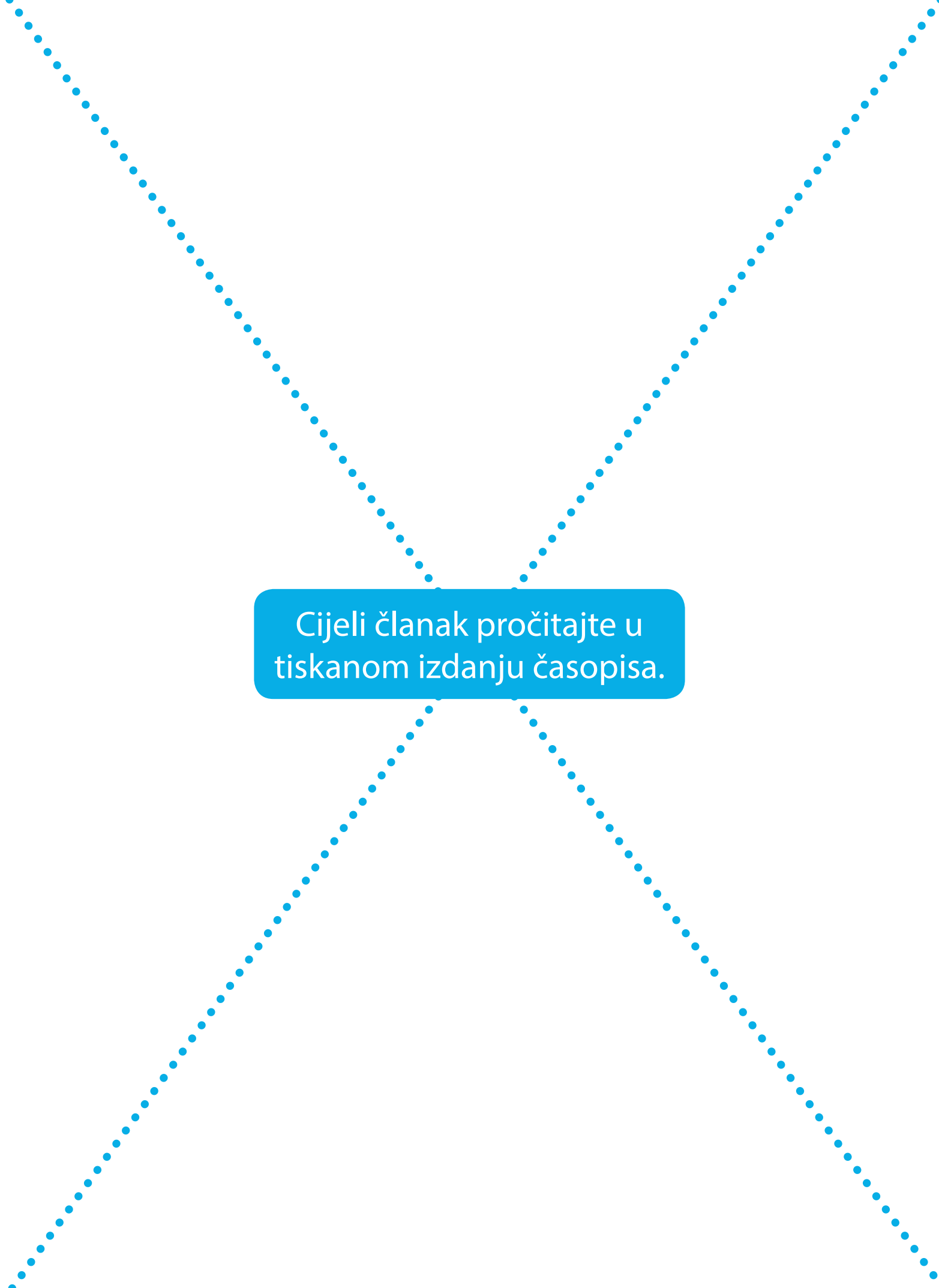
U gospodarstvu postoji čvrsta, premda ne uvijek jasno uočljiva, povezanost tržišta strateških roba, tečajnih odnosa valuta i tržišta kapitala. Ekonomskim krizama uobičajeno prethode razdoblja iznadprosječnog prosperiteta. Dvadesete godine 20. stoljeća pamte se kao 'lude godine' prosperiteta, da bi 1929. krahom dioničkog tržišta na burzi u New Yorku počela Velika depresija. U prvom desetljeću 21. stoljeća malo je tko očekivao financijski slom investicijskog bankarstva u SAD-u, do čega je došlo 2008. i što se pretvorilo u globalnu recesiju, dužničku i fiskalnu krizu,

deflaciju i stagnaciju, koja je u Japanu i Europskoj uniji trajala gotovo do prošle godine. Slično se događa i s cijenama nafte. Osim stare istine da je nafta uobičajeno ili preskupa ili prejeftina, sličnost cijena nafte i ekonomskih poremećaja je u činjenici kako su veliki skokovi i padovi cijena nafte dolazili podjednako neočekivano kao i ekonomske krize.

Lutrija s cijenama nafte

Cijene nafte, još uvijek glavnog energenta i jedne od ključnih roba suvremenog gospodarstva, nerijetko se na tržištu ponašaju poput

Cijeli članak pročitajte u
tiskanom izdanju časopisa.